

ПОЛИЦИЈСКИ ГЛАСНИК

СЛУЖБЕНИ ЛИСТ МИНИСТАРСТВА УНУТРАШЊИХ ДЕЛА

(ВЛАСНИК МИНИСТАРСТВО УНУТРАШЊИХ ДЕЛА)

„ПОЛИЦИЈСКИ ГЛАСНИК“ излази једанпут, а према потреби и више пута недељно. ПРЕТПЛАТА СЕ ПОЛАЖЕ У НАПРЕД, И ТО НАЈМАЊЕ ЗА ПОЛА ГОДИНЕ, КОД СВИЈУ ПОЛИЦИЈСКИХ ВЛАСТИ, И ИЗНОСИ: 20 ДИНАРА НА ГОДИНУ ЗА ДРЖАВНА И ОПШТИНСКА НАДЛЕШТВА, А ЗА СВЕ ДРУГЕ ПРЕТПЛАТНИКЕ У ОПШТЕ 12 ДИНАРА ГОДИШЊЕ. ИНОСТРАНСТВО: ГОДИШЊЕ 24, ПОЛУГОДИШЊЕ 12 ДИНАРА У ЗЛАТУ. ПОЈЕДИНИ БРОЈЕВИ „ПОЛИЦИЈСКОГ ГЛАСНИКА“ НЕ ПРОДАЈУ СЕ. РУКОПИСИ СЕ НЕ ВРАЋАЈУ

СЛУЖБЕНИ ДЕО

Његово Величанство Краљ Петар I благоволео је, на предлог Министра Унутрашњих Дела, поставити:

за полициског писара друге класе среза зајечарског Живојина Поповића полициског писара исте класе среза бољевачког, по молби; и

за полициског писара треће класе среза зајечарског Војислава Костића, адвокатског писара.

Из канцеларије Министарства Унутрашњих Дела, 10. јула 1913. год. у Београду.

СТРУЧНИ ДЕО

ЗАДРУЖНО НАСЛЕДНО ПРАВО

ПО

ГРАЂАНСКОМ ЗАКОНИКУ КРАЉЕВИНЕ СРБИЈЕ

(НАСТАВАК)

Како је, међутим, то једно интерпретационо правило: да законодавац не доноси непотребне прописе, то онда ми морамо потражити случај у коме ће наведени став §-а 528. Грађ. Зак. добити примене. Тај би случај био а) или овакав: усвојилац је умро и наследно га је усвојеник, затим умре усвојеник, не оставивши деце већ неке сроднике изван задруге. Ко ће наследити усвојеника? Да ли сродници усвојоца (н. пр. усвојичев рођени брат) који су са усвојеником били у задрузи или крвни сродници усвојеникови изван задруге? б) или овакав: усвојилац је умро, оставивши у задрузи са усвојеником, својим цивилним сином, једног рођеног брата. Он има још једног таквог брата као оделитог. Умре сада

онај брат који је био у задрузи са усвојеником. Ко ће га наследити? Да ли његов брат крвни који је оделит, по §-у 527. Грађ. Зак., или његов цивилни брат-задругар, по §-у 528. истог Закона? Другим речима, да ли задругари усвојеника могу да искључе из његовог наслеђа његове оделите крвне сроднике и да ли грађански син, усвојеник, може да из заоставштине једног задругара свога умрлога поочима удали оделите крвне сроднике тога задругара? Укратко, да ли усвојење у задрузи, учињено са одобрењем задруге или старалачког судије, ствара сродство и између усвојеника и крвних сродника усвојоца који је у задрузи, тако да ће се, и у том погледу, применити пропис §-а 528. Грађ. Зак.?

Да кажемо најпре да се дискутује о смислу §. 138. Грађ. Зак., који воли да усвојеник ступа у род усвојилаца, „и добија сва права, била она лична или уговорна или наследна, која према својим рођеним родитељима и родбини има, и које с тим не губи, но и после задржава“. Питање је у овоме: да ли усвојеник ступа сасвим у породицу и родбину усвојоца, или он овој остаје стран, као и дотле, и само се, усвојењем, заснива родбински однос између усвојоца и усвојеника? Ако би било оно прво, онда би усвојеник, као и крвно дете, задобио наследна права не само у погледу својих пародитеља (поочима и помајке) већ и у погледу крвних сродника ових, тако да би он искључио даље сроднике по крви односно наслеђивао би конкурентно са крвним сродницима који би му били једнаки по колу и степену.

Аустриски Грађ. Законик није оставио то питање нерасправљено. §. 183. тога Законика гласи овако: „Zwischen den Wahlältern und dem Wahlkinde und dessen Nachkommen finden, in so weit das Gesetz keine Ausnahme macht, gleiche Rechte, wie zwischen den ehelichen Eltern und Kindern statt. Der Wahlvater übernimmt die väterliche Gewalt. Auf die übrigen Mitglieder der Familie der Wahlältern hat das Verhältnis zwischen den Waleltern und dem Walkinde keinen Einfluss; dagegen verliert das Wahlkind auch die Rechte seiner eigenen Familie

nicht“ (што по преводу Др-а Драг. Аранђеловића значи: „Имеђу усвојитеља и усвојеног лица и његовог потомства настају иста права као и између брачних родитеља и деце, у колико закон не чини изузетка. Поочим узима очинску власт. На остале чланове породице усвојитеља нема однос између усвојитеља и усвојеног лица никаквог утицаја; међу тим усвојено лице не губи ни права своје рођене породице“: *Аустријски Грађански Законик*, стр. 25.). Као што видимо, усвојеник, у аустриском праву, не ступа у породицу усвојоца; усвојење има дејства једино на односе усвојоца и усвојеника и овога потомство. Отуда, усвојеник и његово потомство не могу тражити никаква наследна права насипрам крвне родбине усвојоца, исто онако као што ни усвојилац не би таквих права могао имати у погледу усвојеникове породице по крви. Аустриски законодавац допушта човеку или жени да могу, у одсуству брачне деце, усвојити туђу децу, како би на тај начин у неколико надокнадили оно што им природа није дала. Али даље од тога тамо један појединац ићи не може, а на име, није му дозвољено да он може, у своју крвну породицу, увести, адопцијом, новог члана, наметнути овима сродника кога они, можда, неће, а тиме, уједно, оштетити и крвне наследнике тих лица. Сваки уговор у том смислу био би без вредности. Истина §. 184. Аустр. Грађ. Зак. воли: „Die Rechte zwischen Wahlältern und Wahlkindern können durch Vertrag anders bestimmt werden“, то јест: „Права између усвојитеља и усвојеника могу се уговором другачије одредити“ (Превод Др-а Драг. Аранђеловића, *op. cit.*, стр. 25.), али, као што видимо, ту се говори о правима између усвојоца и усвојеника, а не о односима између усвојеника и породице усвојичевог. Напоследку, и сам завршетак §-а 184. Аустр. Грађ. Зак. карактеристичан је у том смислу. Ту се вели: „... in so fern... nicht noch... dem Rechte eines Dritten zu nahe getreten wird,“ што ће рећи: „... у колико се не дира у права трећих лица“ (Превод Др-а Драг. Аранђеловића *op. cit.*, стр. 25.). Зар то не би било дирати у права трећих лица, ако би усвојилац могао импозирати туђу

децу као евентуалне наследнике својој крвној родбини?

Живојин М. Периф

(НАСТАВИТЕ СЕ)

О ИСТУПИМА

од

Д-Р ТОМЕ ЖИВАНОВИЋА

(НАСТАВАК)

9. женска и мушка лица, која знајући да имају венеричну болест, овом другога заразе. Осим горње казне платиће такова другој страни и видарину.“

а) Радња се састоји дакле у *преношењу* које венеричне болести путем сношаја. Ово је дакле једна врста телесне повреде. По себи се разуме, да се § 365 т. 9 к. з. има применити само онда, кад повреда није тешка, у коме би се случају имао применити § 177 к. з.

б) *Кривац*. — Захтева се *умишљај* („знајући“). Нехатни извршилац се не казни дакле. Но ако би повреда била тешка, казнио би се по § 180 к. з., пошто тешка повреда не спада под § 365 т. 5 к. з.

в) 1^о „Лице, које по трећи пут учини, вели се у § 365 ал. 2 к. з., иступлење под бр. 6, 7 и 9 изложено, по издржаној казни да се протера у друго место, а ако је странац из Србије. При протеривању женских из једног места у друго због блудочинства, имају се оне од лекара посетити, и ако се нађе, да су венеријом заражене, то ће се тек онда протерати, кад се савршено излече.“

2^о „Лица под бројевима 6, 7, и 9 казана, као и она, која примају помоћ из јавног сиротињског фонда или иначе од општине, ако за време, које им полицијна власт одреди, не нађу себи занимање, кад се зна да га могу наћи, казниће се по пропису овог параграфа, и морају онај посао радити, који им полицијна власт одреди према њиховом полу и стању здравља, — ако сама доцније посла не нађу.“ У овој се одредби наравно претпоставља, да наведени кривци немају занимања.

10. жена, која има мужа, пак у виду заната јавно блуд проводи, ма да се муж њен због тога не тужи“.

а) Радња се састоји дакле у *јавном провођењу блуда у виду заната од стране удате жене*. Овај иступ је према томе нарочита врста иступа из т. 6 (в. горе 6).

б) *Кривац* — В. 6 б.

в) Вели се, да ће се жена казнити, „ма да се муж њен због тога не тужи“, т.ј. да се истрага има повести по званичној дужности.

11. Човек и женска, који на општу саблазан живе заједно невенчани, па на опомену власти неће да се раздвоје. Но ако се они опет саставе, онда ће се они понова казнити, а женска ако има мужа, упутити мужу, ако нема мужа родитељима, а ако и ових нема, у друго место

ако је из Србије, а ако није, да се протера из Србије. Ово се може учинити и с човеком, ако није из места, у коме је дело учињено“ (суложништво)¹⁾.

а) 1^о Радња се састоји дакле у *заједничком живљењу човека и женске невенчаних*.

(1) Они треба дакле да живе заједно, т.ј. у истом стану. Нема се међутим утврђивати, да ли су и блуд проводили, јер се ово претпоставља.

(2) Пошто је овде претпоставка, да се блуд проводи, потребно је, да су мушкарац и женска у добу пубертета, што се у осталом види и из начина изражавања у закону („човек“).

2^о *Противправност* је искључена, кад се женска држи као служавка или домаћица, или кад је она сопственик стана. Но према Правилима о односима слугу и њихових газда чл. 15: „Уговор о служби закључен између мушкиња и женскиња не вреди, ако се докаже, да је само изговор за ванбрачни живот. Дотична лица казниће се по закону за то дело (т.ј. за суложништво) и за обману власти“.

3^о За појам овог иступа потребан је један *специјалан услов инкриминације*: да су човек и женска *продужили заједнички живот, и ако су били опоменути од власти, да се раздвоје*.

б) *Кривац*. — В. 6 б.

В. *Иступ из § 366 к. з.* — „Да се казне, вели се у овом §, у новцу до тридесет талира родитељи и кућне старешине, који узму од младожење новце за девојку, коју удају, и да врате, што су примили. Иста казна да постигне и кмета девојачке или момачке општине, који то дознаду, пак средској власти не јаве“.

а) Радња се састоји дакле у *узимању новца од младожење за девојку, коју удају, од стране родитеља или кућних старешина*.

Ако би према томе за девојку била узета која друга ствар, а не новац, не би постојало ово кривично дело. У том случају се једино може повести грађанска парница ради повраћаја ствари (законод. реш. од 1852. в. § 539 к. з.).

б) *Кривац*. — Виност није потребна.

в) Према ст. 2 сматра се као иступно кривично дело и *непријава средској власти узимања новца за девојку од стране кмета девојачке или момачке општине*.

(НАСТАВИТЕ СЕ)

ПОУЧНО-ЗАБАВНИ ДЕО

ВЕНЧАНИ ПРСТЕН

од

Мориса Леблана

(СВРШЕТАК)

— Ах, узвикну она, обузета страховитом идејом... сећам се, једне

¹⁾ В. Ч. Митровић О суложништву 1911.

ноћи... страшно... Учинио ми се, као да је неко ушао у моју собу и ухватио ме за руку. И ја се ни сам могла пробудити. То је био он! он! Он ме је успавао, ја сам уверена, и гледао прстен... И сада он ће ми га узети пред његовом мајком. Ах сад разумем све... и тог златарског раденика... он ће сећи прстен с моје руке. Видите ли... Видите ли... ја сам пропала.

Она сакри главу и поче плакати.

Тада у тишини, сат откуца један пут, затим други пут, и још један пут. Ивона се диже одједном.

— Ево га — узвикну она. — Он иде, три је сата. Појимо.

Дограби мантил и полети вратима. Он јој спречи излаз и рече заповедничким тоном:

— Ви нећете отићи.

— Мој син. Ја хоћу да га видим, да га узмем.

— Знате ли где се налази он?

— Ја хоћу да идем.

— Ви нећете отићи!.. То би била лудост.

Он је ухвати. Хтела га је се ослободити, и Велмону је била потребна извесна осорљивост да би победио њену одлучност.

Најзад он успе да је врати дивану, и затим не чекајући и не обраћајући пажњу њеним молбама, завеже јој руке и чланке везама.

— Да, рече он, то би била лудост! Ко вас је ослободио? ко вам је отворио врата? Саучесник? Какви огрументи против вас, и како би се тиме ваш муж користио пред његовом мајком. И затим, шта би било! Ви утекли, и тиме примили развод. и знате ли да не би било краја. Треба остати овде.

Она зајеца.

— Страх ме је... Страх ме је. Овај ме прстен пече... Сломите га. Носите га... Да га не нађу!..

— А ако га не нађу на вашој руци, ко га је сломио? Саучесник. Треба борбу примити јуначки, а ја одговарам за све... Верујте ми... ја одговарам за све... Ја вам се заклинам да ћу спречити грофицу Дорињи и успорити састанак.. доћи ћу пре подне, и тај венчан прстен скинућу с ваших прстију... ја вам се кунем... ваш син биће спасен.

Побеђена, слоњена Ивона, за један моменат, поднела је везе. Када се он диже, она је била везана ко и пре.

Прегледа све да би се уверио да није ко приметио његов долазак. Затим нагнувши се још једном над младом женом, рече:

— Помислите на вашег сина, он ће доћи, не бојте се... Ја вас чувам. Она чу кад се врата будоара отворише и затворише, и после неколико минута и спољна.

У пола четири пред кућом се заустави један аутомобил.

Врата доле понова се залушише и Ивона у исто време спази свога мужа како уђе нагло, опрезна изгледа. Потрчи право према њој, уверен да је она за цело везана, ухвати је за руку и осмотри прстен. Ивона се онесвести...

Она ни сама није знала колико је времена спавала, кад се пробудила. Али је светлост продрла у будоар, и она примети да су јој везе покидане. Тада окрену главу и спази свога мужа како је гледа.

— Мој син... мој син, зајеча она... ја хоћу мога сина.

Он поче да јој објашњава гњевом у коме је она осећала подругљивост.

— Наш син је на сигурном месту. И у овом моменту, реч није о њему, већ о вама. Ми смо један према другом, можда последњи пут, објашњење које имамо веома је тешко. Ја вас морам известити да ће оно бити пред мојом мајком. Ви у томе не видите никакве незгоде. Ивона се потруди да уздржи своју узнемиреност и рече:

— Никакве.

— Ја је могу звати?

— Да, пустите је. Ја сам готова да је дочекам.

— Моја мајка је овде!

— Ваша мати је овде? узвикну Ивона, изван себе сећајући се обећања Велмонова.

— Шта вас изненађује?

— И то сада? То хоћете одмах.

— Да —

— Зашто? Зашто не вечерас? Сутра?

— Данас, и то сада, објасни гроф. То је проузроковао један случај доста чудноват, који ја не могу да објасним, али који ме гони да се час пре објаснимо. Ви нисте желели ништа за јело?

— Не — не —

— Ја ћу онда довести моју мајку. Он се упути кроз собу Ивонину.

Она баци поглед на сат. Сказаљка показиваше десет часова и тридесет и пет минута.

— Ах! узвикну она обузета страхом.

Десет часова и 35 м.: дакле Велмон неће је спасти, и нико, нико је на свету неће спасти, јер то не би нико могао учинити осим неко чудо, да прстена нестане са њене руке.

Гроф се врати са грофицом Дорињи и замоли је да седне.

То беше крупна мршава жена, непримамљива, која је увек према Ивони показивала непријатељско осећање.

Она чак и не поздрави своју снају, показујући тиме да се она поводи за онтујбом.

— Ја мислим, рече она, да је непотребно дуго говорити. У две речи, мој син сматра...

— Ја не сматрам, мати, рече он, већ тврдим. Тврдим, па ћу се и заклети да је пре три месеца, за време распуста тапетар, који је постављао будоар и собу, нашао у прорезу паркета прстен венчани, који сам дао мојој жени. Тај прстен... ево га. Датум 23 октобра урезан је унутра.

— Дакле, рече контеса прстен који ваша жена носи — — —

— Овај други прстен поручила је она у замену за први. По мојим обавештењима мој момак Бернар, после дугог тражења, најзад је нашао у околини Париза продавца накита, где и сад станује, ком се она обратила. Овај човек се сећа и на то се може и заклети да његов клијент није тражио да се напише датум, већ једно име. Тога се имена не сећа, али можда ће се сетити раденик, који ради са њиме, у његовом дућану. Извештен писмом да ми то треба, овај ми је човек одговорио да ми се ставља на расположење. Овог јутра око девет часова, Бернар ишао је да га нађе. Објица чекају у мом кабинету.

И окрећући се према његовој жени рече —

— Хоћете ли ми, својевољно, дати прстен?

— Ви знате још од оне друге ноћи, да је немогуће скинути прстен с мога прста.

— У сваком случају, могу ли наредити, да га тај човек скине? Он има и потребне инструменте.

— Да, рече она гласом слабим и загушеним.

Ивона се предаде вољи Божијој: Њој извије пред очи визија будућности, скандал, развод изречен против ње, дете поверено оцу. Ипак се надала да ће отићи са сином на крај света, и да ће живети њих двоје са свим сами и сретни. — —

Тада јој ташта рече;

— Били сте лакомислени, Ивона.

Ивона учини покрет да јој све призна и да моли њену помоћ. Али шта? Зар грофица Дорињи може веровати да је невина? И она не рече ништа.

У том се и гроф врати са слугом и једним непознатим човеком који је носио прибор под мишком.

Гроф рече овом човеку:

— Ви знате шта треба да чините?

— Да, рече раденик... Прстен који је мали треба расећи. То је лако... Један удар кљешта.

— Ви ћете потом испитати, рече гроф, да ли је урез у унутрашњости прстена урезан био код вас.

Ивона погледа на сказаљку. Било је још десет минута до једанајест. Учини јој се да чује неки шум... Можда ће је Велмон спасти... Али шум се понови и она примети да су то продавци на улици који пролазе поред прозора и удаљују се.

То је био крај. Велмон не може је спасти. И она увиде, да, ако хоће да спасе свог сина, она треба да ради својом снагом, јер су обећања других узалуд.

Она устукну мало. Додир њене и тешке раденикове руке највише је узбуни.

— Човек је се извинио, али збуњено.

Гроф на то рече:

— Ипак треба да се одлучите...

На то она пружи своју руку, коју раденик прихвати, окрену, наслони на астал, окрећући длан. Ивона осети хладноћу гвожђа. Обузе је жеља за смрћу, помисли на отров који би купила и који ће је успавати тако лако.

Операција је била брза. Мале су кљеште кидале мало по мало, и прстен попусти.

Страшно... прстен пукао...

Остало је још само размакнути крајеве и скинути га. То је учинио раденик.

Гроф узвикну тријумфујући.

— Најзад! Најзад, ми га имамо

Доказ је ту. И ми смо сви сведоци.

Он брзо дохвати прстен и загледа урез, па пусти један крик запрепашћења.

Прстен је носио датум његова венчања са Ивоном „двадесет трећи октобар.“

Ми смо седели на тераси у Монте-Карлу. Пошто сврши ту историју, Лупен запали цигару и пусти неколико димова к небу.

Ја му рекох;

— А даље.

— Шта даље,

— Како? Па какав је крај?

— Крај?

Грофица је се спасла. Немајући доказа против ње, гроф, у договору с мајком одустао је од развода и вратио дете. Ето то је све. Од тада је он напустио своју жену, и она живи сретно са својим сином, дечаком од шеснаест година.

— Да, да — али како је се грофица извукла?

Лупен прсну у смеј.

Он узе у руку један комад од пет динара и затвори је.

— Шта има у овој руди?

— Пет динара.

Он отвори руку. Новца није било у њој.

— Видите ли како је то лако! Један златарски раденик прекине кљештима прстен у коме је унутра једно име, али вам покаже прстен у коме је урезан датум 23. октобра.

— А златарски раденик?

— То је Велмон. То је онај храбри Лупен... Остављајући грофицу око три сата ујутру, ја сам се користио да пре доласка њеног мужа, прегледам његов кабинет. На астаду нађох писмо, које му је писао златар. То ми је писмо дало адресу. И пошто сам дао неколико наполеона златару, ја дођем место њега, са једним прстеном прекинутим, у коме је био урезан датум 23 октобра.

— Ја мислим, да сте се и ви у томе изиграли у неколико?

— Па од кога?

— Од грофице.

— Како?

— Оно име исписано као неко знамење... онај непознати који је њу волео и трпео због ње... Све ми то изгледа врло невероватно, и питам се, и ако сте Лупен, да ли није пред вама био роман из реалног живота...

Лупен ме попречно погледа и рече:

— Није тако.

— Како то знате?

— Ко ме је грофица обмањивала престављањем, да је она познала тога човека пре њеног венчања и да је он умро, ја имам бар потпун доказ о томе, да је то љубав била идеална, и да он о томе није сумњао.

— Какав је то доказ?

— Доказ је натпис с унутарње стране прстена, који сам ја исекао са прста грофичиног... и који ја носим. Ево га, можете прочитати име, које је она урезала.

Он ми даде прстен. Ја прочитах „Велмон.“

Ја и Лупен ћутасмо неколико тренутака. Приметио сам код њега нешто мало меланхолије.

— Зашто сте ми причали ову историју? запитах га.

— Зашто?

Показа ми једну жену, још лепу, која је пролазила поред нас с једним младићем.

Она примети Лупена и поздрави га.

— То је она са својим сином.

— Зар вас је познала?

— Она ме познаје увек, ма како да сам прерушен.

— Према томе она зна ко сте ви. Зна да сте и Велмон и Лупен!

— Тако је.

— И поздравља вас?

Он ми стиште руку и рече:

— Мислите ли, да сам ја за њу Лупен? Мислите ли, да сам ја у њеним очима лопов, варалица?... Кад бих био последњи бедник, кад бих био убица, опет би ме поздравила.

— Је ли за то што вас је волела?

— Оставте се тога! Она би ме за то могла још и презирати.

— Него?..

— Ја сам човек, који сам јој вратио сина?

К Р А Ј

ПОУКЕ И ОБАВЕШТЕЊА

Суд општине обреновачке актом № 601. од 5. априла ове године упутио је питање овакве садржине:

Председник једне општине буде оптужен за дело утаје новца у званичној дужности примљеног, на ута-

јени новац положи првостепеном суду, код кога је и оптужен; али, и поред тога што је новац суду положио, првостепени суд је донео решење, да се оптужени стави под поротни суд а да се до пресуђења из слободе брани. Пита се: може ли овај председник и даље остати на положају и очекивати пресуду судску, или се мора по закону о општинама од председничке дужности разрешити и ако није по његовој кривици донета пресуда из које би се видело, да ли је крив или не?

Одговор:

Према тачки 5. члана 12. закона о пороти, поротни суд суди и кривице из §§ 105., 106., 107., 109., 110. а., 112., 113., 127. трећи став, — (у вези са § 132.) — 261., 262. и 284. кривичног закона. (Међу помнутим §§ налази се, према законским именима и допунама од 20. новембра 1905. године, и § 110. а. кривичног закона, који је гласио: „Поротник, који у каквој ствари, у којој као поротник своју дужност врши, прима што на поклон казниће се робијом. А тако исто казниће се и онај, који портника на какву кривицу навуче или га покуша навучи. Дати поклон или вредност истога досудиће се пресудом државној каси“. Међу тим. Овај § 110. а. кривичног закона, који је додат законом о изменама и допунама од 23. октобра 1871. године, укинут је законом о изменама и допунама од 13. маја 1902. године, а у закон о пороти је случајно погрешно поменут, те се не може тумачити, да је он законом о изменама и допунама у закону о пороти враћен у живот 1905. године). — Како престављено дело може да буде послуга новцем или утаја, кривице из § 112. или 113. у вези са § 132. кривичног закона, то је свакако надлежан поротни суд, било да је једно било да је друго дело. Алп, пошто је првостепени суд одлучио, да се оптужени председник стави под поротни суд а да се у притвор не ставља већ да се из слободе брани, то се може закључити, да је суд нашао, да овде постоји дело послуге новцем примљеним по службеној дужности, јер, да је нашао да стоји дело утаје, морао би оптуженог ставити у притвор према § 131. кривичног судског поступка. — Како пак пре-

дседеник није стављен у притвор због каквог злочина или због каквог преступног дела које повлачи губитак грађанске части, мора се с погледом на члан 122. у вези са чланом 105. и 32. закона о општинама закључити, да нема услова уклањати овога председника од дужности општинског часника.

* * *

Суд општине добрујевачке актом № 479. од 30. маја ове године упутио је питање овакве саджине:

Једно лице као војни обавезник погинуло је у рату. Породица погинулог се обратила молбом, да јој се издаду потребна документа за инвалидску потпору. Пошто погинули, који има жену, дете, родитеље брата, ујака и други род, није живео у кући својих родитеља већ код ујака, пита се: какве документе овој породици треба издати, и која лица, и која имања треба узети у обзир при издавању потребних уверења?

Одговор:

По закону о потпори војних инвалида и породица погинулих, умрлих и несталих војника, кад војни обавезник у рату погине, или од задобивених у рату рана умре, или у рату нестане, члановима његове породице припада право на потпору, ако је та породица била сиромашна а погинули, умрли или нестали војник био њен једини хранитељ. Чланови породице, који имају право на потпору јесу: удовица и деца, а поред њих родитељи и нејака браћа и сестре, ако је овима, као оскуднима, војник био једини хранитељ; ако овима обвезник није био хранитељ, онда потпора припада само удовици и деци. — Издавање потпоре траје за удовице до преудаје или смрти, за мушку децу или браћу до навршене шеснајесте године старости, за женску децу или сестре до навршене двадесет прве године старости, за неспособну за рад децу, браћу и сестре докле траје та неспособност, и за родитеље до смрти (члан 4. закона о потпори војних инвалида). — Да би се одредила потпора члановима породице, они су дужни поднети; уверење од команданта, где је и у којим ратним приликама погинуло, нестало или умрло лице, од којег они своје право на потпору доводе (и то пот-

крешити, ако је могуће и са лекарским податцима); извод из протокола венчаних ако је дотично лице било жењено, и о сваком члану породице, који има право на посмртну потпору, уверење из протокола крштених: уверење од местне управне власти, о томе, који су чланови породице живи, и, ако има родитеље, браћу, сестара, да ови заиста немају другог начина издржавања, већ да их је дотични војник издржавао; и уверење два имућна грађанина, потврђено од полицијске власти, да је породица сиротна и заслужује потпору, а у коме се уверењу мора навести, шта та породица има од покретног или непокретног имања и колико оно вреди. Све ове исправе треба поднети на основу члана 15. закона о потпори војних инвалида и породица погинулих, умрлих и несталих војника. — Из овога излази, да породицу погинулих војника треба снабдеи са напред означеним исправама, а надлежна власт која решава о давању потпоре, одлучиће да ли коме и колику потпору треба дати. При издавању ових докумената треба узети у обзир само ова лица: удовицу, децу, родитеље, браћу и сестре погинулог у рату обвезника, — и изложити однос имаовински измђу погинулог и заосталих чланова породице као и имаовинско стање погинулог и сваког члана породице његове, назначујући шта који члан има од покретних и од непокретних ствари и колико која ствар вреди.

* * *

Деловођа општине драгошевачке актом од 15. јуна ове године упутио је питање овакве саджине:

Поједине власти за дуговану војницу наплаћују интерес по члану 109. закона о непосредном порезу, док друге власти наплаћују ту дуговану војницу али интерес на дотичну суму не наплаћују, сматрајући да се поменути законски пропис не односи и на војницу већ само на порезу. — Пита се: треба ли уз војницу наплаћивати и интерес у смислу члана 109. закона о непосредном порезу, или не треба?

Одговор:

Према члану 2. закона о устројству војске ко не буде способан за личну војну обавезу, дужан је да

плаћа војницу у 30% од целокупног годишњег непосредног пореза до навршене четрдесет пете године старости. Војница се купи по списковима војних команда уз порез. За наплату војнице прописано је нарочито правило од стране Министра Војног Ф.Б.№ 2986. од 8. маја 1906. године. Нити у закону о устројству војске нити у Правилу за наплату војнице нема никакво наређење о томе, да ли ће се за дужну и о року неплаћену војницу наплаћивати интерес од рока па до наплате војнице. Војница се наплаћује о оним роковима и на онај начин како је то прописано у члану 106. и 107. закона о непосредном порезу. — Чланом 109. закона о непосредном порезу предвиђено је, да се за порез, који није на време плаћен, наплаћује уз наплату пореза и 6% годишњег интереса, рачунајући тај интерес од дана истека одређеног рока из члана 106. закона о непосредном порезу и то на сразмеран део неположених сума непосредног и обртног пореза као и државних приреза. — Према томе, пошто војница није порез, и пошто нема ни једног законског прописа, по коме би наређење из члана 109. закона о непосредном порезу важило и за војницу, то се мора извести, да се интерес на неплаћену о року војницу не може наплаћивати по овоме 109. члану. — Али и ако нема специјалног законског прописа по коме би се на војницу, неплаћену о року, наплаћивао интерес, налазимо, да се и на овакве случајеве може применити пропис из § 602. грађанског закона, по коме је сваки дужан да плаћа законни интерес од шест на сто, кад на време не плати оно што је дужан платити. Дакле по основи § 602. грађанског закона, а не по члану 109. закона о непосредном порезу, треба наплаћивати 6% годишњег интереса на војницу неплаћену о року из члана 106. закона о непосредном порезу.

* * *

Суд општине љубињске актом № 643. од 17. јуна ове године упутио је питање овакве саджине:

Пресудом општинског суда од 5. маја ове године због иступне кривице кажњени су по кривичном закону неки војни обвезници (коморције), када су били на домов-

ом одпусту — осуству. Пресуду општинског суда је одобрио првостепени суд решењем својим. Нека кажњена лица су издржала затвор, али једно лице, не издржавши затвор, врати се у своју команду, где се и сада налази. С тога општински суд пошаље поменути пресуду среском начелнику с молбом, да учини дејство, да се иста пресуда изврши од стране команде, у којој је кажњено лице на војној дужности. Али начелник срески врати акта и пресуду општинском суду са наређењем својим, да општински суд поступи у смислу члана 72. и 85. закона о устројству војске. — Пита се: шта општински суд треба даље да уради по овоме предмету?

Одговор:

Кад је пресуда општинског суда, којом је војни обвезник био кажњен због иступне кривице из треће части кривичног закона, постала извршном, јер ју је одобрио на основу §§ 15. и 16. полицијске уредбе надлежни првостепени суд, и кад је кажњено лице ван домаћаја грађанске власти у погледу извршења те пресуде док се то лице налази на војној дужности, — сматрамо, да је општински суд паметно и у духу закона поступио, упутивши молбу преко своје надзорне државне власти по члану 142. закона о општинама, да војна власт даље одлучи о самом извршењу изречене казне над овим лицем. Према томе није довољно јасно, каквог је разлога имао срески начелник, да предмет враћа општинском суду и да се при томе позива на прописе из члана 72. и 85. закона о устројству војске, кад ова два члана немају апсолутно никакве везе са овим предметом јер говоре о савим другим стварима. Надзорне власти треба увек да се старају, да наредбе, које издају подручним им властима, не само одговарају закону, него и да буду јасне за оне органе, којима се те наредбе упућују. — У овом случају општински суд је примио једну наредбу, коју не може да разуме, и по којој не уме да поступи. С тога општински суд треба да образложи, поновним актом, свој ранији предлог среском начелнику и умоли га, да своју наредбу објасни, ако остане при мишљењу, да овде треба применити

какве прописе из члана 72. и 85. закона о устројству војске.

К.

ОДЛУКЕ ДРЖАВНОГ САВЕТА, КАСАЦИОНОГ СУДА, И ВИШИХ ВЛАСТИ

Старалац дужниковог имања не може да буде разрешен од дужности пре него што се извиди и утврди, да томе има места.

Дужник и поверилац имају једно заједничко имање. Дужник је извршном судском пресудом осуђен на плаћање дуга своме смесничару. Кад је пресуда поднета на извршење полицијској власти, начелству окружном, и дужник и поверилац пристали су, да се за наплату овога дуга узме у попис поменуто имање и целокупно изложи продаји па да се после продаје обрачун учини тако да на део дужников падне цео терет око наплате; поред тога, по пристанку дужника и повериоца, одређен је старалац за руковање овим имањем, пошто има за то услова из § 466. б грађанског судског поступка. — Имање је узето у попис и старалац у дужност уверен. — Старалац је нешто од прикупљеног новца од закупа тога имања предавао начелству окружном а нешто је препредавао разним повериоцима дужниковим према једној одлуци истог окружног начелства.

По тражењу дужниковом, да се старалац разреши од дужности као непотребан, начелство окружно је донело решење, да се старалац разреши од дужности са ових разлога: 1. Старалац је неуредан, јер је на своју руку исплаћивао повериоце дужникове из прикупљене кирије тако, да се не може извести тачан обрачун потраживања повериоцевог, и 2. руковању имањем од стране стараоца нема места, кад је дужник поднео обрачун по коме је остатак дуга неколико пута мањи од процене имања дужниковог.

Али ово је решење по жалби поверилачке стране поништено одлуком Министра Унутрашњих дела, који је нашао, да ожалбено решење не одговара закону са ових разлога: Начелство није могло своју одлуку заснивати на томе факту, што је дужник поднео обрачун о отплати дуга, кад исти обрачун није као

исправан усвојен од поверилачке стране и документован актима извршне власти, нити пак на томе факту, да је старалац самовласно издавао новац повериоцу, кад постоји решење окружног начелства о овлашћењу стараоца за такве поступке — § 178. и 306. грађанског судског поступка; поред тога начелство није могло разрешавати од дужности стараоца, који је руковао дужниковим имањем, пре него што тачно утврди, да је дужник намирио своје повериоце у потраживању према судској пресуди и пре него што утврди, да не постоје оне околности, због којих је старатељ и наименован — § 466. б. грађанског судског поступка.

Начелство је усвојило ове примедбе Министра Унутрашњих дела и другим решењем одбило дужника од тражења, да се старалац разреши од дужности. Ово решење је постало извршно према одлуци Државног Савета № 1189. од 10. маја ове године.

А.

СЛУЖБЕНЕ ОБЈАВЕ

ПОТЕРЕ

Аранђел Сретеновић из Такова, убио је из пушке Милана Поповића општинског деловођу из истог села, па с пушком побегао. Стар је 24 год., црномањаст, крутуљав, ноге извијене у страну, науснице му тек почеле.

Депеша начелника среза таковског Бр. 6000.

Богосав Ченчић из Недељице, стар 27 год. висок, развијен, просед, у сељачком оделу; **Драгутин Протић** трг. помоћ. стар. 20 год. омален, дежмекаст, носав, смеђ; **Живан Буриновић**, из Рибара, стар 30 год. омален, дежмекаст, плав, бркова жутих; **Алекса Марковић**, циганин из поцерског Метковића, стар 35 год. средњег раста, плав; и **Михајло Живковић** из Матијевца, стар 30 год. мали, дежмекаст, црно-мањаст, — побегли су из судског притвора.

Депеша начелства округа подринског Бр. 7688.

Велимир Маринковић родом из Прокупља бивши бравар, извршио је опасну крађу и побегао. Стар је

18 год. бркова нема, на глави на темену има белегу.

Депеша комесара скопљанске жељез. полиције.

Јован Живковић из Грабовице среза кључког, који одговара за разбојништво, одметнуо се од власти. Стар је 27 год. раста средњег, црномањаст, малих црних бркова.

Депеша начелника среза брзопаланачког Бр. 3224.

Михаило син Владислава **Милица** из Орешковца, извршио је опасну крађу, па побегао. Стар је 24 год. раста средњег, сувоњав, смеђ.

Депеша начелника среза млавског Бр. 8321.

Радомир Васиљевић — „Тинктанов“, осуђеник београдског казненог завода, по занимању бивши кројач из Лесковца, побегао је из тврђаве београдске, стар 36 год. средњег раста, сувоњав, бркова дужих жутих, у своме грађанском оделу.

Депеша управе београдског казненог завода Бр. 2555.

Нестар Горјановић, из Гргетега, котар Ириг, стар 20. година, месар-

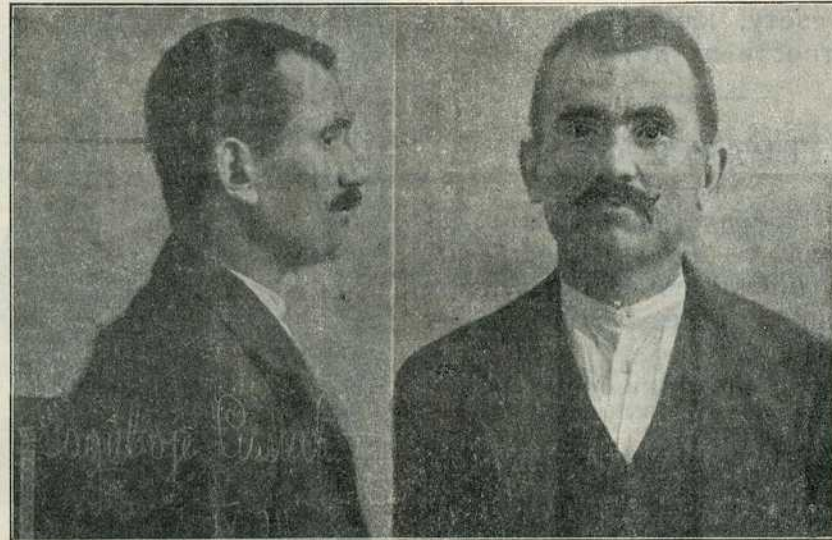
ски помоћник, осуђен због убиства на шест година робије, побегао је из казненог завода у Сремској Митровици 3. јула ове године. Казну би издржао 23. октобра 1917. године.

Нестар је високог раста, дугуљастих и здравих образа, кестењасте косе, чела висока, зелених очију, обичних уста и носа. Нема

нарочитих знакова. — Сliku му доносимо.

Ко га пронађе добија 40 круна. О проналаску известити Уредништво Полициског Гласника.

У прошлом броју „Полициског Гласника“, објавили смо бегство **Радивоја Симића** званог „матроза“,

из Жаркова, среза врачарског, осуђеника пожаревачког казненог завода.

А сада износимо слику његову.

ОБЈАВА

Петар Миљковић, из Слатине, среза зајечарског, чију слику из-

носимо, који је решењем Начелства округа тимочког од 25. маја т. г. № 3496 по чл. 9. закона о јавној безбедности позван на предају, није се у остављеном року предао него продужио да самовласно живи, с тога

је решењем начелства од данашњег № 4268 на основу чл. 10 закона о јавној безбедности оглашен за хајдука, и свакоме је од данас слободно убити га.

По члану 12. истог закона уцењен је са 500 дин. која ће се сума издати ономе ко га буде ухватио,

полицијској власти проказао или га буде убио.

Лични опис. Стар је 18 година, средњег раста; очију жућкасто зелених; косе смеђе; од особених знакова има: на другој и трећој фаланзи средњег прста леве руке, две белеге од посекотине, незнатне величине; два младежа у величини сочива на левој страни врата; младеж величине сочива за 9. см.

изнад пупка и за 2. см. у лево од медијане.

Из канцеларије начелства округа тимочког 3. јула 1913 год. № 4268 у Зајечару.

НА ЗНАЊЕ

Путници, који долазе из Београда у Земун, не смеју, према наредби Земунске власти, носити собом никаква јела, јер ће им се исто одузети и уништити, а према таквим путницима применити прописане мере.

Скреће се на ово пажња путничком свету, како би се избегле непријатности на путу.

ТРАЖЕ СЕ

Јован Таушановић, Будимир Димитријевић и Душан Вукићевић, ђаци јагодинске гимназије, отишли су незнано где без знања својих родитеља.

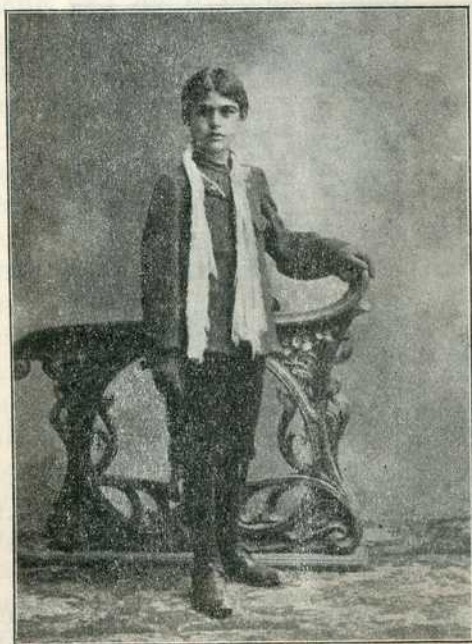
Депеша начелника среза беличког Бр. 10492.

Антоније Јанковић, раденик из Куманова, који је у последње време радио у Пожаревцу као млинарски раденик, тражи се, да се узме на одговор због тешке телесне повреде. Раста средњег, плав, просед, пегав по лицу, нос прџаст; стар 54 год.

Акт начелн. ср. пожарев. № 7360.

НЕСТАЛИ

Син Живана Митровића циганина овд. са станом у Орловској ул. бр. 29, пре месец дана отумарао

је познано куда и до данас се није вратио кући нити се о њему што

зна. Радован је стар 12 год. Износимо његову слику.

Акт кварта Врачарског Бр. 6933,

Александра — Анка Милановић, чију слику овде доносимо, а кћи г-ђе Јелке Милановић нестала је

ових дана. Александра је стара 19 год. омалена пуна, очију зеленкасти, обрва црни, одело бело.

Моле се полициске власти за тражење нестале Александре; нађену упутити њеној матери.

Акт кварта Врачарског Бр. 6891.

УБИЈЕН У ПОТЕРИ

Асип Насуфовић „качак“, из села Преглова, који је тражен у бр. 25. „Полиц. Гласника“.

Акт Начелника округа тетовског А. Бр. 7698.

УХВАЋЕН

Михаило Радосављевић, циганин из Бојника, одбегли осуђеник пожа-

ревачког казненог завода ухваћен је 7. јула ове године у округу моравском.

НАЂЕН ЛЕШ

4-ог овог месеца у атару општине умљанске, извађен је из реке један леш мушки непознатог човека; од одела на лешу су биле само гаће, те се индетичност ничим није могла утврдити, на десној руци више шаке има утетовирана два лава и један крст и у сваком по једно слово „С“, таква иста слика и на левој руци само попреко а испод ње је срце и у њему № 1910 и знак латинско „Z“

Депеша начелника среза посавског Бр. 6402.

КРАЂА СТОКЕ

Глиши Станковићу из Лоћике, украден један коњ-ждребац стар 2 год. длаке мрко-затворено - доратасте, у три ноге путоногаст, на челу цветаст.

Депеша начелника ср. беличког Бр. 10760.

Т. Златановићу из Д. Трнове украдена је једна кобила длаке доратасте, на грудима огуљена кожа, висока 140. см. и једне двоколице на федерима, које су на левој страни мало поломљене.

Депеша начелника среза алексиначког Бр. 7469.

КРАЂЕ

Нека Олга Божиновић или Божановић, украде је казан Сп. Ранковићу бив. трг. из Београда и приликом продаје казана представила се под именом Олга Стајић болничарка XVIII рез. бол. Олга је стара до 35 година, прилично развијена, смеђа, предња два до три зуба нема.

Акт кварта теразиског Бр. 4265.